

Att samla Finland

Många frimärkssamlare har specialiserat sig på Finland och det förstår jag eftersom man kan samla Finland på många olika sätt. Personligen tycker jag att man kan göra filatelistiska djupdykningar i samlandet av Finland eller nöja sig med katalogsamlande och samtidigt få kunskap om finsk historia och geografi. Blir man nyfiken på Finland, så är mitt tips att bygga upp en samling Fria Finland under 50 år. Vällingbyföreningen har en samling med finska frimärken där medlemmar kan köpa stämplade och postfriska märken till ett lågt pris!

Ryska tiden

De första frimärken utgavs 1856 med vapentyp, men redan 1845 gav man ut Frankokuvert. Man kan specialisera sig på den ryska perioden som varade till 1917. De fyra första märkena hade kopek som valuta. 1866 införde man penni och mark som valuta. De ryska typerna som infördes 1891 hade kopek och rubel.

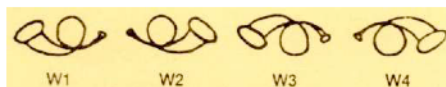
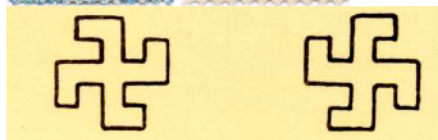
1901 förbjöds det att använda de finska vapenmärkena till utrikes försändelser. Mot detta protesterade Finland genom att förse försändelserna med ett svart brevmärke med finska vapnet och texten Suomi och Finland. Det går under benämningen Sorgemärket.

Under tiden 1899-1911 gav man ut ca 60 frimärken av rysk typ och rysk valör. De ryska välgörenhetsmärkena och växelmärkena, nödmynnten ingår i den utgivningen.

Fria Finland

1917 gavs de första frimärkena ut för det fria Finland. Man skiljer på bruksmärken, jubileumsmärken, välgörenhetsmärken samt så kallade honnörsmärken. Bruksfrimärken består av fyra olika serier med det finska lejonet, men från och med 1930 gavs det även ut bruksfrimärken med olika motiv som ofta med historiska motiv.

Bruksfrimärken

1917-1930: Bruksserie I: Lejontyp m/17

De första 40 frimärkena var bruksmärken med finska vapnet, så kallad Lejontyp. I Facit beskrivs de som Bruksserie I. De finns med och utan vattenmärken och med tandningar 14x14 och 14,25x14,75. De gavs ut i fyra olika serier under åren 1917-1930. Vattenmärkena är enkla att klassificera. En tillfällig krigsutgåva som trycktes i Vasa gavs ut 1918 (till vänster). Märket har en annan design.

Här ser vi vattenmärke typ hakkors, W1 och W2, sett från märkenas baksida.

Här ser vi vattenmärken posthorn W1-W4, sett från märkenas baksida.

1930-1952: Bruksserie II: Lejontyp m/30

Bruksserie II började ges ut 1930 även denna med lejon, men med en ny design. 1930 gavs även ut en annan typ av Bruksserie med olika motiv.

Bruksserie II. Olika motiv m/30

Till bruksserie II gavs det även ut märken med nio olika motiv. Här ser vi Olofsborg (Facit 364) som ligger i Nyslott i östra Finland, inte långt från den ryska gränsen

1954-1959: Bruksserie III: Lejontyp m/54

Bruksserie III började ges ut 1954 även denna med lejon, men med en ny design.

1954 introducerades nya tryckmetoder och nu trycktes märkena med stålgravyr, gravyrtryck, rasterdjuptryck, offset och kombinationsförfaranden. Samtidigt infördes nya papper: TeP, tillverkat av Tervakoski OY och HaP tillverkat av Raf. Haarla OY. Förenklat går de under benämningen "vanligt papper".

1963-1976: Bruksserie III: Lejontyp m/63

1963 gavs det ut en ny variant av lejontyp 54 med en liknande design som modell m/54. År 1974 tillkom fosforescerande papper.

1975-1992: Bruksserie IV: Vapentyp

1975 gavs det ut en ny typ av bruksmärken som benämns vapentyp.

Det här märket är av typ IS. Bilden föreställer Finlands riksvapen efter Willem Boyens original från 1581.

Serien Vapentyp gavs ut i flera olika typer:

- Typ IS med tydlig tryckrelief gavs ut 1975-1980. Papper med gul fosforescens
- Typ IO och IIO tryckrelief saknas. Offsettryck. 1980-1985. Papper med gul eller vit fosforescens.
- Typ IIS 1980-1992. Trycktes på fem olika papperssorter med gul eller vit fosforescens eller utan fosforescens. Användandet av fosfor togs ur bruk under andra halvåret 1987

Välgörenhetsmärken med påslag av portot för välgörenhet.

Välgörenhetsmärkena började man med 1922. Det var ett frimärke med påslag för Röda Korset. Från och med 1930 var principen att ge ut välgörenhetsmärken för Röda Korset årligen.

1946 började man ge ut välgörenhetsmärken mot tuberkulos. Det här märket var destinerat till barnavården. Även dessa gavs ut årligen under många år.

1946 gavs det ut en serie välgörenhetsmärken för sport. De första välgörenhetsmärkena för sport gavs ut 1938 inför Skid-VM i Lahtis.

Jubileumsmärken

Finska posten har givit ut många frimärken ned anledning av olika nationella jubiléer, t ex när städer firar sitt grundande. Det här märket gavs ut 1946 med anledning av att Borgå fyllde 600 år.

Sveaborg firades 1948 med anledning av att borgen invigdes 200 år tidigare.

Honnörsfrimärken

1941 gavs det ut två serier med honnörsfrimärken, det ena med president Ryti och det andra med fältmarskalk Mannerheim.

Övriga utgivningar

- Frimärken från ockuperade områden gavs ut 1919, 1941-1943.
- Frimärken för Fria stater gavs ut 1920 och 1922.
- Fältpostmärken gavs ut 1941-1944 och 1963 och 1983.
- Bussfraktfrimärken gavs ut 1949-1963 och det senaste 1981.
- Åland fick sina första frimärken år 1984.

Samla Finland!

Jag hoppas den här översikten kan ha intresserat dig för att samla Finland. Börja med att sätta ihop en mancolista och kontakta sedan styrelsen! Alternativt kan du börja samla Fria Finland 50 år!